

KÖZMŰVELŐDÉS.

Az erdélyi romai kath. irodalmi társulat heti közlönye.

Megjelenik minden szombaton. — A társulat minden rendű tagjai a lapot tagdíjajukért kapják. — Nemtagok részére előfizetési díj: egészévre 4 ft félévre 2 ft, negyedévre 1 ft.

Ugy a lap szellemi részét illető cikkek, mint az előfizetési pénzek a „Közművelődés“ szerkesztőségének Gyulaféhevárra a város külső dombjára küldendők.

A Statusgyűlés.

I. ÜLÉS.

(Szeptember 22-én.)

Reggeli 9 órakor a Statusgyűlés megjelent tagjai imponans számban jelentek meg a püspök ur ő nmlga által fényes sögdéllettel tartott ünnepélyes „Veni Sancte“-n Ennek vegeztevel pont 10 órakor a püspöki residentia nagy ebenedje már zsufolásig tömve volt a statusgyűlési tagokkal. A baratságos üdvozlések és itt-ott élénken folyo tarsalgások közben nemsokára ml. Gál János kir. kuriai biro és korelnök ismert hangja volt hallható, ki egy bizottság kiküldését hozta indítványba, mely a nmlgu elnök urakat a gyűlésbe meghívna. — A gyűlés egyhangulag elfogadván az indítványt, korelnök ajallata folytán a kiküldendő bizottság tagjaiul Barts Ferencz, Pótsa József, br. Szentkereszty György urakat közfelkiállással megválasztja.

A kiküldött bizottság küldetésében eljárván, ennek nevében jelenti Barts Ferencz nagyprépost-püspök helyettes ur, hogy a nmlgu elnök urak a gyűlésben nemsokára meg fognak jelenni. Mely jelentést alig vette a gyűlés éljenzésekkel tudomásul, mindkét elnök nyomban megjelent a gyűlési teremben, kiknek megjelenésekor még nagyobb mérvben ujultak meg a lelkes éljenzések.

Ezen lelkes ovatió lecsendesülte után a legnagyobb csend és feszült figyelem között püspök ur ő nméltósága a lapunk megelőző számában egész terjedelemben közölt remek beszéddel nyitotta meg a gyűlést, melyet szintén harsogó lelkes éljenzés követett. Ezek után kezdetét vette a gyűlés konstituálása.

Püspök ur ő nmlga indítványozza, hogy a tagok verifiatioja végett egy bizottság küldessék ki és ezen bizottságba egyházi részről Bálint Károlyt, György Istvánt — világi részről Krémer Samuelt, dr. Mohay Sándort és Gidófalvy Gézát ajallja beválasztatni.

A gyűlés az indítványt magáévá tévén, a verificaló

bizottság a mellékteremben azonnal megkezdette működését, az ülés pedig ezen időre felfüggesztetett.

Félóra mulva a verificaló bizottság előadója Gidófalvy Géza a következőkben teszi meg jelentését: Meghivatott összesen 202 tag 67 egyházi, 135 világi; ezekből megjelentek összesen 100-en, kiknek verifiatioja minden fennakadás nélkül volt eszközölhető.

A gyűlés a jelentést tudomásul vévén, a Statusgyűlés elnökileg megalakultnak nyilvánított ki.

Püspök-elnök ur ő nmlga most hivatkozva az eddigi statusgyűlési jegyzők önzetlen, odaadó és kipróbált munkásságára, ajallja, hogy az eddigi jegyzők Veszely Károly, Finály Henrik személyeiben ujból megválasztassanak.

A gyűlés lelkes éljenzésekben nyilvánította az elnök ajallatba adott osztatlan beleegyezését.

— **Mikó Árpád** a verificaló bizottság jelentései alapján kíván egy észrevételt tenni. Hivatkozva Statutumaink azon rendelkezésére, hogy minden 5000 kath. lelket számláló község jogosulva van kebeléből a Statusgyűlésre egy képviselőt küldeni, s konstatálva a tényt, hogy M.-Vásárhely tekintélyes egyházközségünk ezen jogával nem élt, oda kívánja utasítani nevezett egyházközséget, hogy jövőre ezen jogával élve képviseltesse magát a Statusgyűlésen.

— **Beke Antal** kanonok megjegyzi, hogy M.-Vásárhely csak 4500 kath. hívőt számlálván, nincs jogosulva magát a Statusgyűlésen külön küldött által képviseltetni.

— **Ugron Gábor** hivatkozva arra, hogy a verifiatio a jelen módozat szerint több mint egy félórát rabol el a gyűlés munkaidejéből, állandó verificaló bizottság felállítását hozza indítványba.

A gyűlés több felszólalás után az eddigi usus fenntartását határozza el.

— **Gál János** kir. kuriai biro meleg kath. érzéstől sugallt szavakban hívja fel a gyűlés figyelmét arra, hogy miután magát constituálta, mint par excellence k. testülethez illő és méltó, hogy mielőtt érdemleges tárgya-

lásába bocsátkoznék az ügyeknek, siessen kifejezni hűragszkodását a római Szentszék iránt s munkásságára szíves Atyánk áldását kikérni. — Miért is indítványozza, hogy kéressék föl a püspök ur ő nmlga, hogy a gyűlés ezen szándékát távirati feliratban juttassa a pápai trón számláéhoz.

A gyűlés ezen indítványt lelkes éljenzésekben magáévá tévén a Finály H. tagtárs által fogalmazott és püspök elnök ur által fogalmazott feliratot nagy óvatíókkal elfogadja, s annak azonnali továbbítását elhatározza.

— **Püspök-elnök** ur jelenti, hogy a mult évi Statusgyűlésből az igazgató-tanács évi jelentésének tárgyalására kiküldött 15 tagu bizottság ezen kiküldetésében eljárán. elaboratumát erre vonatkozólag benyújtotta. — indítványozza pedig, hogy ezen elaboratum azonnal tárgyalás alá vétessék.

— **Dr. Mohay Sándor**, mint a 15-ös bizottság jegyzője felolvassa ezen bizottságnak az igazgató-tanács évi jelentésére vonatkozó véleményét — a mint következik :

I. Az igazgató-tanács tagjai és ügyvitele.

A lefolyt évben igazgatótanácsunk tagjai voltak : Egyházi elnök : Lönhárt Ferencz, erdélyi püspök s államtanácsos ur ő Nagyméltósága. Világi elnök : Br. Jósika Lajos államtanácsos ur ő Nagyméltósága. Alelnök Pál Sándor ur ő méltósága. Tanácsosok : a) az egyházi rendből : Barts Ferencz, Bálint Károly, Dr. Éltes Károly, Gergely Ignác, Kardos Ignác, Kolosy Antal, Kovács Ferencz, Pakó János. — b) a világi rendből : Gróf Eszterházy János, Dr. Groisz Gusztáv, Finály Henrik, Pál Sándor, Mikó Bálint, Gaál Lajos, Br. Szentkereszti György, Br. Jósika Samu, Pócsa József, Tamási Sándor, Török Albert, Beldi Gergely, Züllich István, Cseh Lajos, Benel János, K. Biasini Domokos. Előadó : Biró Béla. Titkár : Filker Elek. Tiszteletbeli előadó : Dr. Farkas Lajos. Tiszteletbeli titkár : dr. Szamosi János.

A főnálló szabályok értelmében az igazgatótanács tagok egyharmada évenként kilépendő, illetőleg kisorsolandó lévén, a mult ülés alkalmával kisorsoltatt 3 egyházi és 5 világi tanácsos.

Mint hogy a választás utján kiegészített főnebbi névsorban az év folyama alatt semmi változás nem állott be, a jelen Statusgyűlés alkalmával is 3 egyházi és 5 világi tanácsos lesz kisorsolandó és a kiegészítés ismét választás utján eszközözendő.

Ugy ezen választásnál, mint általában az igazgatótanács választások és kiegészítések esetén oly egyének, kik az igazgatótanácsal hivatali összefüggésben vannak, nem választhatók be a tanácsba, minthogy az 1882. évi Statusgyűlés ezt elhatározta volt s a dolog természete is úgy hozza magával.

Az igazgatótanács működését ez évben is több fontos ügy vette igénybe és tartotta állandó tevékenységben. Az ügyek ellátására a rendes gyűléseken kívül több rendkívüli gyűlést kellett tartani, s gyűléseken kívül is számos folyó ügyet elintézni. Tartottat ugyanis a mult Statusgyűlés óta 11 rendes, és 9 rendkívüli gyűlés; ezeken tár-

gyaltatt és elintéztetett 230 ügydarab, gyűlésen kívül ellátattott 1654, összesen tehát 1881 ügydarab.

A mult évi Statusgyűlés jegyzőkönyvét is a főnálló határozat értelmében kinyomattuk és a statusgyűlési tagoknak megküldöttük.

Az irodai munkát végezte egy előadó, egy titkár, három irnok és egy irodaszolga.

— A bizottság által ezen pont tudomásvételre állítatik.

— **Ugron Gábor** kérdi : honnan vette az elnökség a felhatalmazást arra, hogy elnökileg, gyűlésen kívül, 1654 darabra rugó ügyet látott el.

— **Biró Béla** igazgatótanács előadó válaszul megjegyzi, hogy a fontos és érdemleges ügyek mind gyűlésileg szoktak tárgyalatni, de vannak kevésbbé fontos ügyek, melyek mint más gyűlési határozatnak folyómai már elnökileg is elintézhettek ; vannak továbbá hirtelen fölmerült ügyek, melyek halasztást nem türvén sürgős elintézést igényelnek, a mi pedig gyűlésileg nem tehető meg oly könnyven.

— **Ugron Gábor** nincs megelégedve az adott felvilágosítással, — mert meghatározni, hogy mi érdemleges és mi nem érdemleges ügy az igazgató tanácshoz tartozik, nem pedig annak egyes tagjaihoz. Miért is indítványozza, hogy a Status gyűlés hozzon határozatot arra nézve, miszerint elnökileg csak azon ügyek intézhetők el, melyek az igazgatótanács által esetről esetre odautaltatnak; kivánia ezt annál inkább, mert az ellenkező eljárásnak az lesz a következménye, hogy, miként már megtörtént, egyes előforduló kényes esetekben az igazgatótanács nem fogadja el a felelősséget.

— **Biró Béla** megjegyzi, hogy előtte szólónak felfogása téves, mert az igazgató tanácsnak minden folyó ügyről tudomása van, s mert az elnökileg elintéztett ügyek utólag az igazgatótanácsnak mindig bejelentvén s azáltal elfogadtatván, azért a felelősséget eo ipso elvállalja.

— **Györfi Gyula** a választ szintén nem veheti tudomásul, mert az ügydarabok oly roppant tömegének gyűlésen kívüli tárgyalását abban eléggé indokolva nem látja.

— **Gál János** sokban osztja Ugron Gábornak felszólalásában kifejtett nézeteit, mert valóban ő is úgy van meggyőződve, s ezen meggyőződésének helyességéről elég alkalma volt curiai birói hivatalában meggyőződést szerezni, hogy egyszerű kiegészítési ügyek elintézhettek ugyan praesidialiter, de olyanok, melyek rendelkezést tartalmaznak, kizárólag a tanács gyűléseken intézendők el; ha pedig az ügy sürgőssége halasztást nem enged, ezen esetben nem oly nehéz Kolozsvárt egy rendkívüli tanácsit ülést tartani.

— **Szentkereszti György** úgy veszi észre, hogy az előadó válaszával ki nem elégített urak tulajdonképen nem is tudják miről van szó; mert hiszen tudniok kellene, hogy az elnökség még a folyó ügyek elintézésénél sem szokott eljárni önkényűleg, hanem mindig az igazgató-tanácsnak előleges vagy utóbb megadott beleegyezésével, melvért a felelősséget az igazgatótanács mindig kész elfogadni és azt el is fogadja; miért is, ha a Statusgyűlés az igazgatótanácsnak ezen eljárásával nem volna megelégedve, ők szívesen engedik át helyöket más bizalmi férfiaknak.

— **Groisz Gusztáv** úgy hiszi, hogy ezen ügy nem képez kabinetkérdést az igazgatótanácsra nézve; az ügy érdemére nézve pedig azon véleményben van, hogy ennek eldöntésére egy újabb statusgyűlési határozatra szükség nincs, mert az igazgatótanács ügyvitelében nem is usz-szerűleg, hanem Statusgyűlésileg jóváhagyott ügyviteli szabályzat szerint jár el, a melyben általános utasítások foglaltatnak arra nézve, hogy mely ügyek intézhetők el elnökileg és melyek nem. Részletes és minden egyes ügyesetre quadráló szabályzatot pedig a Statusgyűlés egy újabb utasításban sem adhatna. Gál János indítványa, mely az igazgatótanács előleges odautalásától teszi függővé az egyes ügyeknek praesidiális elintézését esetleg épen az ellenkezőjét eredményezhetné annak, a mit elérni akar-nak; mert könnyen oly elemek juthatnak be az igazgató-tanácsba, kik nem igen jelenhetvén meg a tanács ülésé-ken úgy segítenének magukon, hogy minden ügy elinté-zését az elnökségre ruháznák. Itt most csak azon konkrét kérdés merülhet föl, ha a 15-ös bizottság megvizsgálta-e a praesidialiter elintézt ügyek természetét; ha igen és azt tudomásul vette, ezen bizottság ajállata vita nélkül elfogadandó; ha nem, úgy annak megvizsgálása ezen gyű-lésből rendelendő el.

Beke Antal, mint a 15-ös bizottság tagja teljesen meggyőződött arról, hogy az eddigi eljárás minden aggo-dalom nélkül fentartható.

— **Szentkereszti György** szintén így nyilatkozik.

— **Györfi Gyula** kérdi: ha van-e az igazgató-tanácsnak ügyviteli szabályzata; ha van, úgy ő azt egy újabb határozat által hatályon kívül helyeztetni szintén nem akarja.

— **Biró Béia** előadó: úgy véli, hogy ha nem is volna talán írásba foglalt ügyviteli szabályzat ez már a multa nézve semmi változást létre nem hozhat, a jövőre nézve pedig azt hiszi, hogy a Statusgyűlésnek egy újabb határozata csak odairányulhat, miszerint utasítatik az igazgatótanács, hogy ügyrendtartását a jövő Statusgyűlésre terjessze be, ↓

— **Pótsa József** az indítványt elfogadásra ajálja.

— **Ugron Gábor** a vitából meggyőződven, hogy az igazgatótanácsnak csakugyan nincs rendes ügyviteli szabályzata, az előadó indítványát szintén elfogadja.

Ezzel a vita bezáratván püspök-elnök ur ő nmltsága határozatilag kimondja, hogy az igazgatótanács jelentése és a bizottságnak idevonatkozó véleménye elfogadttatik azon módosítással, mely szerint utasítatik az igazgató-tanács hogy ügyrendtartását a jövő Statusgyűlésre terjessze be. — Következett a

II. A Statust érdeklő fontosabb hivatalos közlekedések.

A mult Statusgyűlés közlekedéssel fogadta el azon indítványt, hogy főmagasságu Dr. Haynald Lajos bibor-nok-érsek ő eminentiájának külön feliratban fejezze ki háláját a Status azon hathatós közbenjárásáért, melynél fogva autonóm jogainknak törvénybe iktatását pártolni s magas befolyásával az országgyűlésen eszközöltetni méltóztatott, hogy erdélyi gymnasiumaink autonóm jogi áll-lása biztosittassék és ez az 1883. évi XXX. t. cikk 41. §-ban kifejezésre jusson. Nem különben egyhangulag el-

fogadott a szakbizottság azon javaslata is, hogy kéres-sék meg a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur az iránt, hogy sziveskedjék az erdélyi rom. kath. vallásalap fölsegítésére egy segélyösszeget föl-venni az államköltségvetésbe, épen úgy, mint ez történik a többi hitfelekezetekre nézve.

Erdélyi püspök ur ő Nagyméltósága kegyeskedett a feliratokat elküldeni s az ezekre érkezett magas válaszi-ratokat igazgatótanácsunkkal közölni. Egyik a biboros fő-pap kegyeletes érzetével szól az erdélyi rom. kath. Sta-tushoz, másik fontos s figyelmet érdemel vallásalapunk s vallási intézményeink tekintetében. Amazt kedves törté-nelmi emlékül, emezt pedig mint további lépések tételére alapul szolgáló okmányt szíves örömmel iktatjuk jelenté-sünkbe s terjesszük be a mélyen tisztelt Statusgyűlésnek.

1. Főmagasságu Dr. Haynald Lajos bibornokérsek ur ő Eminentiájának válasza:

„327. sz. Nagyméltóságu és Főtisztelendő Püspök ur, különösen tisztelt Statusgyűlés! Kiváló szíveséggel nyilatkoztak Nagyméltóságok f. é. október 10-én kelt nagy-becsü iratukban erd. püspöki működésemről és az oda-való anyaszentegyház magas érdekei iránt való köteles metropolitai gondosságomról.“

„Az Istentől rendelt és földadata nagyságával minden tehetségemet meghaladó magas elhivatásomban a jóakarát megvolt és megvan bennem; de hogy ha ennek sikerült valami hasznost tenni: Isten szent malasztjainak teremő erején kívül azon általam soha eléggé meg nem hálálható közreműködésnek köszönhetem, melyvel az erdélyi me-gyei istenes papság és a jó nép derék, világi vezérei tá-mogatták igyekezetemet, munkásságomat célhoz vezették. S most is nagy büszkeséggel, nagy sikerrel munkálodnak ott, hol metropolitai tevékenységemnek a siker előidézésében már csak a dolognak kisebb része jut.“

„Mily részét végzi Nagyméltóságod. — milvet a Sta-tusgyűlésnek egyéb kitünő férfiai, — az egykor az élet-könyvébe beírva fog a szentek közönségében nyilvánossá lenni. Az istenes és nagyérdemű munkásoknak igyekeze-tén és működésén nyugodjék az Égnek áldása és sikere-sítse azokat.“

„Magamat tapasztalt katolikus érzeteikbe ajánlva, — megkülönböztetett tisztelettel hajlok meg jelességek előtt, és maradok Budapesten, 1883-i decz. 12-én Nagyméltósá-godnak s a különösen tisztelt Statusgyűlésnek alázatos szolgálója Dr. Haynald Lajos, kalocsai érsek.“

2. A nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur válasza:

„1920. eln. szám.“

Nagyméltóságu erdélyi Püspök ur!

Nagyméltóságodnak az erd. r. k. Statusgyűlés nevé-ben f. évi oktob. hó 10-én kelt felterjesztésére, — a mely-ben — az ott előadottaknál fogva, — azt kéri, hogy az egyházmegyei vallásalap fölsegítésére az országos költség-vetésben egy állandó tétel előirányoztassék: van szerencsém közölni: hogy a minisztertanács az ez ügyre vonatkozó tárgyalások megindításával engem bizott meg.

Szándékom lévén teljes tájékozás céljából ez ügyben mindenekelőtt a helyszínére megbizottat küldeni ki; föl-kérem Nagyméltóságodat: méltóztassék nyilatkozni, mely

időpont lenne alkalmas arra, hogy megbizottam akadálytalanul nyerhessen felvilágosításokat és adatokat úgy Nagyméltóságodtól, valamint a Statusgyűlés arra hivatott tisztviselőitől.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1883. évi decz. hó 15-én. *Trefort*, s. k.
Midőn hálás köszönettel adozunk erdélyi püspök ur ő nagyméltóságának azon kegyességeért, melynél fogva minket ezen becses iratok birtokához juttatni méltóztott, a vallásalapra vonatkozólag azon javaslatot teszszük, hogy miután a magas miniszterium által kilátásba helyezett biztos kiküldetése még nem történt meg, méltóztatásék a mélyen tisztelt Statusgyűlés a magas miniszterium ígéretére támaszkodva, a további tárgyalások fonalát fölvenni s a részletek kivételével erdélyi püspök ur ő nagyméltóságát és igazgatótanácsunkat megbízni.

— A bizottság a jelentés ezen pontját tudomásvételre ajánlja: a 2-ik alponttal kapcsolatosan pedig ajánlatba hozza hogy fölkérendő püspök ur ő nmltsága, hogy a miniszteri kiküldöttet s az egyházmegyei vallásalap állandó állami segélyezésének kilátásba helyezését sürgesse.

Elfogadjatik és tudomásul vették.

III. Egyházi ügyek.

1. Az egyházmegyei lelkesi állomásokat illetőleg történt személyi változások alkalmából szükségessé vált fizetéseket a vallásalapból erdélyi püspök ur ő nmlgának előterjesztései folytán utalványoztuk.

2. A vallásalap kegyurasága alatt álló székely-udvarhelyi plébánosi állomás Demeter Endre cz. prépost és esperes-plébános elhalálzásával üresedésbe jöven, az ezen javadatomeért folyamodók közül erdélyi püspök ur ő nagy méltósága három érdemes papi egyént méltóztatott kijelölni, kik közül igazgató-tanácsunk mint kegyur, a vallásalap nevében, f. é. ápril hó 21-én tartott rendes gyűlésében Jung-Cseke Lajost sz.-udvarhelyi plébánosnak titkos szavazással megválasztotta, s erdélyi püspök ur ő nagyméltósága kinevezte azon együttesen elfogadott föltétellel, hogy miután a 4430 frt zsellér-váltási díjalapot Demeter Endre visszatérítés ígérete mellett az árvíz által megrongált gát kijavítására fordította, az új plébános fizetéséből 200 frt évenként ezen célra fordítson mindaddig, míg az egész alap visszatérítettik.

3. Új építkezésekre, illetve templomok, papi és kántori lakok és melléképületek kijavítására, vagy jó karba hozására a vallásalapból az 1884. évi költségvetésben 15252 frt. összeg van előirányozva. Ezen összegből előre elkészített, püspök ur ő nmlgához fölterjesztett és itt fölülvizsgált költségvetések, építési tervrajzok szerint eddig 12,764 frt 55 kczárt folyósítottunk, jelesen:

a) a székelyfali templom építésénél előfordult és indokainál fogva elfogadott több munkára	952 frt 14 kr
b) az oroszhegyi templomra	600 frt — kr
c) a mezőbándi „	600 frt — kr
b) a kidei „	100 frt — kr
e) a mezőszengyeli „	2314 frt — kr

f) a székely-udvarhelyi malomgátra rendkívüli segély	100 frt — kr
g) a felvinczi templomra	15 frt 15 kr
h) a dobrai papilakra	587 frt 41 kr
i) a türi templomra	306 frt. 50 kr
k) a szász-sebesi templomra	933 frt 82 kr
l) a csicsó-kereszturi papi és kánt. lakra	1031 frt — kr
m) a m.-vásárhelyi plébániai gazd. épületekre	4540 frt 81 kr.
n) az orlathi templomra	283 frt — kr

Összesen 12,764 frt 55 kr.

A folyósított összeget levonván a 15, 252 frt előirányzott összegből, marad még ezen évre rendelkezésre 2489 frt 45 kr, melyből az udvarhely-lengyelvali papilak építésére, melynek ügye tárgylás alatt áll, mintegy 2429 frt fog fordítani s így az előirányzott összegben tul nem terjeszkedtünk, minthogy ezen utóbbi építkezés foganatosítása után is még marad 57 frt 60 kr.

4. A vallásalap költségvetésében a bécsi sz. Ágostonról nevezett felső papnövelő-intézetben nevelendő papnövendék részére előirányzott 1000 frtot püspök ur ő nagyméltósága előterjesztése alapján a lefolyt tanévben két paptanárjelölt kiképezésére fordítottuk. A kolozsvári tudományegyetemen hallgatta az előadásokat ezen javadalmazással Temesváry János volt udvarhelyi gym. helyettes tanár és Kassay Lajos végzett papnövendék.

Mélt. Pótsa József háromszékmegyei főispán ur sziveskedett igazgatótanácsunkat arról értesíteni, — hogy Huszka József s.-szent-györgyi rajztanár magyar ornamentális motívumok gyűjtésével bizatván meg, utazása közben a g e l e n c z e i templomban az ősök műizléséről tanuskodó falfestményeket (freskokat) fedezett föl a mészburkolat alatt és ezen műkincsnek föntartására illetőleg a templom s falfestmények restaurálására 2100 frtot tevő költségszámítást is készítettven nevezett rajztanárral, ezen összegnek a vallásalapból való fedezését hozta javaslatba. Minthogy a vallásalap jövedelmeit más egyházi építkezések költségeinek fedezése vette igénybe, a gelenczei templom és falfestmények restaurálása céljából egyelőre a műemlékek föntartására alakult országos bizottság figyelmét hívtuk föl és közreműködését kértük ki ezen ügyben, azonban az országos bizottság is választatában azt nyilvánította, hogy nem lévén elegendő pénzerő rendelkezése alatt, nincs azon helyzetben, hogy az ezen műemlékek érdekében és céljaira megkívántató összeget fedezhesse s így bár teljesen kívántuk méltányolni a főispán ur ő méltósága műpártoló javaslatát, magunk sem voltunk ez év folyama alatt oly helyzetben, hogy e tekintetben érdemlegesen intézkedhettünk volna. —

— A bizottság a jelentés 1. 2. alpontjait tudomásvételre ajánlja a 3. alponttal együtt, melynek sajtóhibáira a figyelmet felhívja. 4. és 5. alpontokat szintén helyben hagyja, kérvén ő nmltsóságát, hogy a templomi fresco-falfestmények esetleges megvizsgáltatására figyeltetni méltóztatásék, mit különösen a gelenczei egyházra nézve tart a bizottság óhajtatónak.

Vita fejlődik ki a jelentés 2. alpontjára nézve.

Kiadja: Az erdélyi r. kath. irodalmi társulat. Felelős szerkesztő Dr. TÓDOR JÓZSEF.
Szerkesztőtársak: Dr. CSERNIBÉLA. Dr. SANDORFFY NANDOR. STRAUBERT ÖDÖN. Dr. VERESS FERENCZ

Nyomatott a püsp. lyc. nyomda gyorssajtóján Gyulafehérvárrt.